

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1008

din 23 august 2016

Prin Raportul nr. 5094/IJ/1156/DIP/2016, Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor privind apărarea independenței sistemului judiciar.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

La data de 20.07.2016, a fost înregistrată la Inspecția Judiciară adresa nr. _____ /19.07.2016 a vicepreședintelui Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a fost înaintată solicitarea nr. _____ din 13.07.2016 a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, formulată în temeiul art. 75 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind efectuarea de verificări în legătură cu afirmațiile domnului Rares Bogdan, jurnalist și realizator al emisiunii „Jocuri de Putere”, făcute la postul de televiziune Realitatea TV în data de 11.07.2016.

S-a făcut, în concret, trimitere la afirmațiile formulate de către jurnalistul menționat, în cadrul emisiunii „Jocuri de putere”, privind chemarea M
A _____ I _____ S _____ în data de 11.07.2016, la sediul Direcției Naționale Anticorupție, pentru a fi audiat în calitate de martor, în sensul că:

"Nu știu cine vrea neapărat să compromită ierarhia Bisericii Ortodoxe Române, dar după cazul "Colectiv" în care cineva a dorit cu tot dinadinsul să introducă Biserica într-o ecuație în care nu-și avea locul, cu niște pancarte făurite în laboratoare, astăzi am văzut o imagine prin care spun, e pentru prima dată poate sau nu pentru prima dată, și cu siguranță că nu pentru ultima dată, când atac direct un procuror. Direct! Deci solicit procurorului care l-a chemat pe culoarele și pe scările pe care au circulat o mulțime de infractori ai României, nu dau numele pentru că nu mai terminăm emisiunea, pe I. M. A. are ocupă locul lui A. F. unul dintre cei mai fini, rafinați intelectuali din Biserica Ortodoxă Română. Deci cine l-a chemat astăzi pentru a-l umple de rușine pe L. de. a făcut un gest extrem de periculos, regretabil și mișterabil față de Biserica Ortodoxă și față de creștinii ortodocși din această țară pentru că, potrivit procedurii, nimeni nu este mai presus de lege, putea fi audiat chiar și Patriarhul României. Nu este nicio problemă, F. D. Dar, există o mulțime de cazuri în care au fost audiați oameni în condiții de decență, în condiții de discreție. Cred că procurorul de caz putea să se urce într-o mașină, să meargă până la Mitropolia din Sibiu sau la Sâmbăta de Sus, dacă nu dorea să facă o discuție cu I. M. L. mult mai discret, și să stea de vorbă, pentru că avea ce să învețe de la un mitropolit luminat al Bisericii Ortodoxe Române. Sigur, că mitropolii Bisericii sunt suficient de decente, suficient de spășiți, ca să nu reacționeze în niciun fel. Biserica Ortodoxă nu va reacționa în niciun fel. Dar eu, ca și credincios ortodox, m-am simțit umilit astăzi. Pentru că pe acele scări, acel om nu avea ce să caute. Este rușinos pentru Direcția Națională Anticorupție, pentru procurorul care a făcut acest gest incalificabil față de Pentru că nu este nici învinuit, nu este nici măcar suspect, este pur și simplu martor alături de alți 320 de martori. Alți 320 în acel caz. Deci puteați să-l chemați foarte simplu, să nu vă bateți joc față de ierarhia Bisericii Ortodoxe Române! Este o rușine! Este incalificabil! Și faptul că chemați rectori, faptul că chemați medici, faptul că chemați jurnaliști, politicieni, oameni de afaceri, se poate trece cu vederea. Pentru că probabil că au greșit sau probabil că astea sunt procedurile și le înțelegem. Dar lăsați Biserica în pace atunci când nu e cazul! Era vorba de o audiere care a durat puțin și care putea fi făcută, dacă nu telefonic, în cadrul M. A. în într-o cameră, mult mai decent decât așa. Rușine Direcției Naționale Anticorupție! Rușine procurorului care a orchestrat acest atac incalificabil la credibilitatea Bisericii Ortodoxe Române!"

Totodată, în cadrul sesizării formulate, s-a apreciat că asemenea afirmații tendențioase sunt de natură să submineze autoritatea judecătorească și sunt de natură a

pune în discuție deontologia profesională a magistraților, iar prin prisma celor menționate, afirmațiile au un impact deosebit asupra opiniei publice, fiind de natură să aducă atingere independenței sistemului judiciar și de a inocula ideea că anumite persoane sau categorii profesionale ar trebui să beneficieze de un tratament preferențial în fața justiției, ceea ce contravine atât Constituției, cât și principiilor de drept. De asemenea, afirmațiile sus-menționate încearcă transmiterea unor mesaje către opinia publică, conform cărora magistrații procurori ar fi procedat contrar legii și acreditând ideea că activitatea procurorilor implicați în înfăptuirea procesului judiciar se desfășoară cu încălcarea principiului consacrat de art. 2 din Codul de procedură penală, conform căruia procesul penal se desfășoară conform dispozițiilor prevăzute de lege.

Conform raportului Inspecției Judiciare, în urma verificărilor efectuate, s-au reținut următoarele aspecte:

În vederea soluționării lucrării au fost avute în vedere: afirmațiile domnului Rareș Bogdan, făcute la postul de televiziune Realitatea TV, în data de 11.07.2016, în cadrul emisiunii „Jocuri de putere”, privind chemarea Mitropolitului Ardealului, Laurențiu Streza, în data de 11.07.2016, la sediul Direcției Naționale Anticorupție, pentru a fi audiat în calitate de martor și datele privind cercetările efectuate în dosarul nr. _____ al Direcției Naționale Anticorupție, verificările fiind finalizate la data de 28.07.2016.

Accesarea link-ului <http://www.realitatea.net/jocurideputere.html>, relevă o scurtă prezentare a emisiunii „Jocuri de putere”, realizată în modalitatea:

„Într-o societate ce se caută fără oprire de peste 20 de ani încoace, fără să-și găsească întotdeauna drumul cel mai bun, într-o lume lovită fără încetare de crize de tot felul, care totuși nu o pun la pământ, într-o țară despre care spunem, adesea, că-i lovită de soartă, pentru că apoi tot soarta să-i ofere momentele de glorie, într-o astfel de țară există câțiva oameni aleși să aleagă: drumul, calea, soarta, viitorul.

Ei sînt oamenii care fac „Jocurile de Putere”. Într-o emisiune care reînvie talk-show-ul pur jurnalistic.

Cu Rareș Bogdan, în fiecare seară, de luni pînă joi, de la 21.00”.

În data de 11.07.2016, la postul de televiziune Realitatea TV, în cadrul emisiunii „Jocuri de Putere”, al cărei realizator și moderator era, domnul Rareș Bogdan a făcut o serie de afirmații având ca situație premisă chemarea M. A. I. S. , în data de 11.07.2016, la sediul Direcției Naționale Anticorupție, pentru a fi audiat în calitate de martor.

Afirmațiile debutează cu expunerea ideii „...sunt un susținător al statului de drept, un susținător al instituțiilor statului, atunci când fac ordine. Dar atunci când instituțiile statului derapează, aceste abuzuri incalificabile trebuie sancționate de către jurnalist. ...”

Ulterior, jurnalistul, definindu-se a fi o persoană care cunoaște foarte bine procedurile, își expune opinia în sensul că „Nu știu cine vrea neapărat să compromită ierarhia Bisericii Ortodoxe Române, dar în cazul „Colectiv” în care cineva a dorit cu tot dinadinsul să introducă Biserica într-o ecuație în care nu-și avea locul, cu niște pancarte făurite în laboratoare, astăzi am văzut o imagine prin care spun, e pentru prima dată poate sau nu pentru prima dată, și cu siguranță că nu pentru ultima dată, când atac direct un procuror. Direct!”

Urmează prezentarea unor solicitări formulate de către realizatorul emisiunii, domnul Rareș Bogdan, procurorului de caz, relevant a fi procurorul „care l-a chemat pe culoarele și pe scările pe care au circulat o mulțime de infractori ai României ... pe Î. M. al A. care ocupă locul lui A. P. unul dintre cei mai fini, rafinați intelectuali din Biserica Ortodoxă Română”.

În acest sens, este utilizată adresarea directă, realizată în modalitatea „...Deci cine l-a chemat astăzi pentru a-l umple de rușine pe L. S. pe a făcut un gest extrem de periculos, regretabil și mișerabil față de Biserica Ortodoxă și față de creștinii ortodocși din această țară ...”, afirmându-se următoarele „... Cred că procurorul de caz putea să urce într-o mașină, să meargă până la M. din S. sau la S. de S. dacă nu dorea să facă o discuție cu Î. nostru M. L. mult mai discret, și să stea de vorbă, pentru că avea ce să învețe de la un mitropolit luminat al Bisericii Ortodoxe Române...”.

Referitor la chemarea Mitropolitului Ardealului, I. S. în data de 11.07.2016, la sediul Direcției Naționale Anticorupție, pentru a fi audiat, se face în cele ce urmează și afirmația „... Este rușinos pentru Direcția Națională Anticorupție, pentru

procurorul care a făcut acest gest incalificabil față de ... Pentru că nu este nici învinuit, nu este nici măcar suspect, este pur și simplu martor alături de alți 320 de martori...”.

Pe acest fond, se concluzionează, de către realizatorul acestei emisiuni, în sensul că „Este o rușine! Este incalificabil! Și faptul că chemați rectori, faptul că chemați medici, faptul că chemați jurnaliști, politicieni, oameni de afaceri, se poate trece cu vederea. Pentru că probabil că au greșit sau probabil că astea sunt procedurile și le înțelegem. Dar lăsați Biserica în pace atunci când nu e cazul! Era vorba de o audiere care a durat puțin și care putea fi făcută, dacă nu telefonic, în cadrul M
A sau într-o cameră, mult mai decent decât așa. Rușine Direcției Naționale Anticorupție! Rușine procurorului care a orchestrat acest atac incalificabil la credibilitatea Bisericii Ortodoxe Române!”

Ulterior, făcându-se trecerea spre un alt subiect de presă, realizatorul aceleiași emisiuni afirmă: „Este un moment rușinos pentru justiția din România”.

Alegațiile sus-menționate au fost realizate în timp ce pe ecran erau expuse titlurile „MITROPOLITUL ARDEALULUI, UMILIT DE UN PROCUROR” și „ABUZURI INCALIFICABILE ALE STATULUI DE DREPT”.

În raport de afirmațiile domnului Rareș Bogdan, făcute la postul de televiziune Realitatea TV, au fost efectuate verificări privind dosarul nr. _____ înregistrat la Direcția Națională Anticorupție, rezultând faptul că în această cauză a fost citat, în vederea audierii în calitate de martor, pentru data de 11.07.2016, orele 11.00, M
A _____, I _____ St _____

În fața de solicitarea formulată, Plenul reține următoarele:

În calitate sa fundamentală de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

Conform dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, în exercitarea atribuțiilor sale, „Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătoria și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea,

Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor”.

Prin raportare la factorii de presiune ce o pot influența, independența a fost definită ca fiind capacitatea magistratului de a decide măsuri, conform legii, fără nici o intervenție/influență externă, capacitatea de a conștientiza factorii externi ce influențează sau creează aparența unei influențe, precum și capacitatea de a respinge factorii de natură externă, ce influențează sau creează aparența unei influențe.

Dreptul la libertatea de exprimare, care reprezintă un fundament al democrației și o condiție prealabilă pentru exercițiul altor drepturi și libertăți consacrate prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului, este supus unor limitări, în condițiile prevăzute în art. 10, paragraful 2 din Convenție.

Una dintre aceste limitări este determinată de necesitatea garantării autorității și imparțialitatea puterii judecătorești.

Necesitatea protecției autorității și independenței puterii judecătorești precum și a reputației judecătorilor și procurorilor în vederea bunei funcționări a justiției, reprezintă elemente care justifică limitarea libertății de exprimare.

Din această perspectivă, în jurisprudența CEDO (Hotărârea din 28 septembrie 2004 a Curții Europene a Drepturilor Omului dată în cauza Sabou și Pârcălab c. României publicată, Hotărârea din 26 aprilie 1995 a Curții Europene a Drepturilor Omului, dată în cauza Prager și Oberschlick c. Austria publicată), s-a statuat că opiniile exprimate de orice persoană cu privire la activitatea justiției trebuie să țină seama de rolul ce revine puterii judiciare și de necesitatea de a se păstra încrederea cetățenilor în actul de justiție prin protejarea magistraților de atacurile distructive și lipsite de fundament.

În raport de acest context normativ, se impune a se realiza și analiza situației descrise în sesizarea de față, în scopul de a stabili dacă independența sistemului judiciar a fost afectată prin afirmațiile domnului Rareș Bogdan, făcute la postul de televiziune Realitatea TV, în data de 11.07.2016, în cadrul emisiunii „Jocuri de putere”.

Prin conținutul lor, afirmațiile formulate, expuse mai sus, au pus în discuție deontologia profesională a magistraților.

Plenul reține că citarea martorului S _____, M _____, A _____ pentru a fi audiat la data de 11.07.2016, în dosarul nr. _____ înregistrat la Direcția Națională Anticorupție, a fost realizată tocmai pentru respectarea principiului legalității procesului penal, consacrat în dispozițiile art. 2 Cod procedură penală.

Or, acordarea unui regim preferențial, în cursul procesului penal, unor persoane în raport de locul pe care îl ocupă în societate, încalcă principiul egalității de tratament, egalitate ce trebuie acordată tuturor cetățenilor și care impune procurorilor obligația să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, generând încălcări ale principiilor legalității și imparțialității, potrivit cărora procurorii trebuie să își desfășoare activitatea.

În conformitate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată, „Judecătorii și procurorii sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor ...”.

De asemenea, prevederile art. 8 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor stipulează obligația judecătorilor și procurorilor de a respecta egalitatea cetățenilor în fața legii, asigurându-le acestora un tratament juridic nediscriminatoriu.

Plenul apreciază că, în raport de modalitatea concretă, prezentată anterior, în care au fost realizate, afirmațiile domnului Rareș Bogdan, făcute la postul de televiziune Realitatea TV, în data de 11.07.2016, în cadrul emisiunii „Jocuri de putere”, privind chemarea M _____ A _____ L _____ S _____ n data de 11.07.2016, la sediul Direcției Naționale Anticorupție pentru a fi audiat în calitate de martor, sunt apte să inducă ideea unei funcționări nelegale a sistemului judiciar, cu consecința decredibilizării acestuia și să genereze o lipsă de încredere față de independența și imparțialitatea sistemului judiciar, în ansamblul său, astfel că aduc atingere independenței sistemului judiciar, în ansamblul căruia își desfășoară activitatea și procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

În consecință, astfel de declarații aduc atingere independenței sistemului judiciar, sistem în ansamblul căruia își desfășoară activitatea și procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, independență ce nu este un privilegiu instituit în interesul propriu al magistraților, ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției, fiind conferită magistratului în vederea asigurării protecției drepturilor persoanelor care apelează la justiție pentru a li se face dreptate.

Într-o măsură de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, și art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Afirmațiile domnului RAREȘ BOGDAN, făcute la postul de televiziune Realitatea TV, în data de 11.07.2016, în cadrul emisiunii „Jocuri de putere” privind chemarea M _____ A: _____, l. _____ S _____ n data de 11.07.2016, la sediul Direcției Naționale Anticorupție, pentru a fi audiat în calitate de martor, sunt de natură a aduce atingere independenței sistemului judiciar, în cadrul căruia își desfășoară activitatea și procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în acest sens.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare.

Dată în București, la data de 23 august 2016

Președinte,

Judecător Mircea ARON